

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 158 (3022) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 július 16

Dr. Patzkó Elemér interpellációja az iparostanonc- otthon ügyében

Teljes megsemmisülés előtt áll Timosenko hadserege

**A Times szerint a Szovjetunió most éli át legnehezebb napjait.
Auchinleck minden rendelkezésére álló erőt Egyiptomba
összpontosított**

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A moszkvai rádió szerdán este határozott hangon követelte a nyugati második arcvonal felállítását, a rádióadás szerint a Szovjet rendkívül súlyos áldozatokat hoz a szövetségesek érdekében és most várja Molotovnak Londonban és Washingtonban adott ígéret betartását, Londoni jelentés szerint angol politikai körökben a moszkvai rádió üzenete nagy zavart keltett.

Berlnből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A szerda esti moszkvai rádiójelentés szerint a szovjet csapatok kiűrték Bogucart és Millerovót.

Csak egy keskeny sávon végezhet hadműveleteket a vörös haderő

Berlnből jelentik: (MTI) A csütörtök reggeli német lapok hosszabb cikkekben foglalkoznak azokkal az angol és amerikai lapjelentésekkel, amelyek a második arcvonal megteremtésének sürgősségét hangoztatják és drámai hangon mutatnak rá a Szovjet súlyos helyzetére. A Völkischer Beobachter emlékeztet arra, hogy a nagy támadásban résztvevő német és szövetséges elsősorban magyar haderők előretörését német részről a nagy és gyors sikerek ellenére is mindig azzal a tárgyilagossággal követik, amely távol tartja magát az ellenfél erejének lebecsülésétől. A lap a továbbiakban ismerteti az angol és amerikai lapvéleményeket, amelyekből megállapítható, hogy milyen nagy hatással jártak a német sikerek az angol és amerikai közvéleményre. Idézi a lap a Newyork Post cikkét, amely szerint Timosenko hadereje teljes megsemmisülés előtt áll. Közli a lap az angol hirmagyarázók jelentését, amely szerint a Szovjet helyzete ma válságosabb, mint tegnap és csak egy keskeny sáv maradt már a Szovjet Unió rendelkezésére a német előretörés folytán, amelyen hadmozdulatokat végezhet. A Times szerint a Szovjet Unió most éli át legnehezebb napjait.

Szaradzoglu miniszter- elnök nyilatkozik kor- mánya politikájáról

Budapestről jelentik: (MTI) Istanbuli jelentés szerint Saradzoglu miniszterelnök és külügyminiszter legközelebbi kormánynyilatkozatában ki fogja jelenteni a török külpolitika irányvonalának változatlanságát. Változás csak

a mezőgazdasági és kereskedelmi politikában várható, amelyek irányítását új miniszterek vették át.

Az Uj Nemzedék írja: Ankarából jelentik, hogy Millerovó város elestével válságos helyzetbe kerültek a Rosztov

és Vorosilovgrad környékén lévő szovjet csapatok. Szovjet jelentés szerint a németek Vorosilovgradtól már csak 75 kilométerre vannak.

Berlin. (MTI). A Német II jelenti: A véderő főparancsnokság a keleti arcvonal középső szakaszán folyó harcokról a következőket közli: Oreltől északra és északnyugatra német csapatok a szovjet támadások elhárításában jelentős sikereket értek el. Kemény harcokban július 5 és 13 között a gyalogság 340, a légihaderő 106 bolsevista páncélos harckocsit semmisített meg. Német harci- és zuhanóbombázó gépek ezen túlmenően 174 páncélos harckocsit meg súlyosan, úgyhogy ezek sem jöhettek számításba a további harcokban. A szovjet súlyos vérvesztéseket is szenvedett.

600 ezer amerikai katona van már Észak-Irországban

Stockholm. (Bud. Tud.) Itteni szemlész megfigyelő körökben úgy tudják, hogy a szovjet kormány Washingtonban és Londonban újból sürgette a második front létesítését a szovjet hadsereg nehezedő nyomás ellensúlyozása céljából. További értesülések szerint az

elmúlt hetekben meggyorsították az amerikai csapatok Európába való szállítását. Az észak-írországi kikötőbe érkezett csapatok létszámát körülbelül 600.000 főre becsülik és számolnak azazzal, hogy ez a létszám szeptember elejéig eléri az egymilliót.

Timosenko minden áron védeni akarja a Don vonalát

Stockholm. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: A moszkvai rádió az elmúlt éjjel bejelentette, hogy a doni csata alakulása súlyos gondokat okoz a szovjet hadvezetőségnek. Minden eddigi csata között ez a csata a legkeményebb, amelyet a szovjet hadsereg a mostani háború során vívott. Az ellenség folytatja előnyomulását, több ezer páncél-

kocsit és igen sok katonát vezet harcra. Timosenko táborúgya előkelte, hogy mindenáron védi a Don-vonalat. Szovjetország helyzete azonban rendkívül megnehezült, sőt kérdésé válik, ha szövetségesek nem sietnek megteremteni nyugaton a második arcvonalat.

Nincs már baj Stalinnél...

A Transkontinent Press ankarai jelentése szerint a török lapok beszámolnak arról, hogy Majszki londoni szovjet nagykövete a Londonban székelő holland és csehszlovák árnyékkormányokkal szerződés kötést szeretne

értelmében felvette a diplomáciai tevékenységet a két kormánnyal. A török lapok megjegyzik, hogy Majszki ezzel aligha fogja megváltoztatni a narctéri helyzet állását.

Bűg a cséplőgép

Irta: vitéz Somlay Mihály

Zakatóló zöreje nem simogat, min! a Varázsfűvola hangja vagy egy Beethoven-szimfónia; duruzsolása mégis mindig igen kedves mindnyájunk fülének. A mostani komoly időben meg éppen a cséplőgép zúgása a nótás magyar róna legkedvesebb dalama.

Ősszel elmélázó nótaszóval szórja el a szántóvető a magot, az arató ajkán a kemény munka elnémitja a dalos kedvet; de ha cséplésre kerül a sor, a boldogság hálahimnuszba bugygyan fel a lélekből és a gépből egyaránt.

Csépléskor a gazda, az arató és cséplőmunkás testvéri szeretetben forr össze. Munkájuk eredményének látása fűzi őket egybe. Az égnek meredő terményosztagok még egyszer felidéznek az egész gazdasági év történetét: az őszi melabút, a bizakodó reménykedést, a csirába szökkenő „élet” sarjadását, a hótakaró alatti álmát, tavasz nekilendülését, komoly felserdülését a pávaskodó pipacs, szarkaláb, búzavirág társaságában, a boldogságról szótt ábrándképeit, a tavaszt, az érlelő nyarat...

Egy év magabizó munkája, tépelődése, aggodalma, kétsége, reménye érzékeltető valósággá lett, testet öltött az asztagokban.

Milyen megnyugtató, felemelő, derűt fakasztó látvány ez mindnyájunk szemének!

Az asztagok mellett feketélik a gép. Mily sokat mondana ez is, ha beszélni tudna! Mennyi munka, hány álmatlan éjszaka ölt testet egy ilyen alkotásban? Az ember segített létrehozni a gépet, a gép megszabadítja az embert a fölösleges munka terhéltől. Így lettek egymást kiegészítő jóbarátok.

Az asztagon, a gépen emberboly nyüzsg. Marcona legények, fürgé leányok etetik a szörnyet. Hatalmas kévüket gyömöszölnék a dob torkába. A gép felhördül, bömböl, nyög, meggrázkodik, mint a vajudó állat és kebléből acélos búza „az élet” csordul.

Verejtékes, nehéz munkában görnyed itt hajnalhasadástól koromsötét éjszakáig mindenki. Kánikulai hőségben, lélekzetelállító porfelhőben repítik a dobra keménykötésű férfiak a súlyos kévét, a villahajtó-rázta friss szalmát serdülő legények, vánháncoló leányok cipelik a petrenerudakon, nótázó bakfislányok kotorják ki a gép alól szemet könnyeztető és orrfacsaró portengerben a polyvát. Omló verejték mossa le arcukról a porréteget.

És itt mégis mindenki boldog. Kacag, dalol, tréfál valamennyi. Keményfából faragott magyar gerinc teszül a súlyos munkának. Ki-ki tudja, hogy a holnapért, a betevő falatért harcol, ez a tudat hessegeti el arcuk-

ról a gond sötét felhőit, ezért süt rájuk az örök derű napja.

Máskor is, békében is így kereste földünk népének jelentős rétege belevő falatját. Sohasem kényeztette el a sors. Magyarok lenni és a létért küzdeni, mindig egyet jelentett. Fájdalmas, de egyben felemelő igazság ez. Az örökös viaskodás igen megapasztotta sorainkat, de meg is edzett bennünket. Ezért tudunk mindenütt és mindig helytállni.

A magyar östermelő most, a nagy próbatétel idején is hivatása magaslatán áll. Tudja, hogy apja, a testvére a jövőért a béke boldogságáért szállt sikra. Most váll-váll mellett harcol az egész nemzet, mert a végső siker csak úgy biztosítható, ha szervesen illeszkedik mindenki a közös munkába, ha a gépezetből egy csavar sem hiányzik.

Megpróbáltatásunk súlyos napjaiban a cséplőgép bűgása a nemzeti munka lelkesítő indulója.

Az új kenyér új erők forrása. Az életerőtől duzzadó kar lesújt félelmetes ellenfelünkre, távoltartja áldott földünköt a nihilizmus rémét, itthon pedig a termelés folytonosságának, a belső front töretlenségének záloga.

Ezért szebb, felemelőbb muzsika ma füleinknek a cséplőgép zakatolása, mint a klasszikus zeneköltők halhatatlan alkotásai.

Elfogadták a Ház egyesített bizottságai a felsőház módosításait

Budapestről jelentik: A képviselőház háromnegyed 11 órakor kezdődő ülését Tasnády Nagy András elnök nyitotta meg, 10 órára hirdették az ülés megnyitását, de a Ház illetékes bizottságainak a zsidók erdő és mező, gazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat felsőházi módosításáról való tárgyalása elhúzódott. E miatt volt a késés.

Fricke Valér előadás betervezte a Ház egyesített bizottságainak jelentését a felsőházi módosítások letárgyalásáról. A Ház egyesített bizottságai a felsőház módosításait elfogadták. Az elnök napirendi indítványára azután úgy határoztak, hogy a legközelebbi ülés pénteken délután 12 órakor lesz. Ennek napirendjére tüzték a zsidók erdő- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat felsőházi módosításairól való döntést.

Apolló Filmszínházban Forró siker a hűvös nézőtérén
Tasnády Mária, Kiss Ferenc, Timár József

Sarajevo (Ott, ahol a Dnyeszter vize zúg)

Belvárosi mozgóban Csak 1 napig!
HAMIS ESKÜ Csak 1 napig!

Orosz zene, franciás rendezés, nagy magyar világfilm
A Gorodi fogoly
Főszereplői: Pethő Atilla, Ajtay, Adorján Eva, Pethes
Péntektől a CASINOBAN
Csütörtökön utoljára: A Notre Damei toronyvár.

Anglia minden rendelkezésére álló erejét felsorakoztatta Egyiptomban

Milánóból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Corriera della Sera osztrótki számában az egyiptomi hadsereg helyzetével foglalkozik és rámutat arra, milyen óriási jelentőséget tulajdonít Nagybritannia Egyiptom védelmének. Ezt mutatja az is, hogy noha Ausztráliát újabb veszély fenyegeti, Auchinleck ausztráliai csapatokat is felvonultatott a Nilus deltájának védelmére. Az ausztráliai csapatokon kívül résztvesznek a védelemben ujj-

landi és délafrikai csapatok is. Számítani kell arra, hogy Anglia minden erejével a legelkeseredettebben fogja védekezni Egyiptomot, amely egész birodalmának egyik legfontosabb kulcs pontja. A tengelycsapatok azonban, amelyek hámulatos gyorsasággal törtek előre 800 kilométernyire, nem ijednek meg Auchinleck csapataitól, annak elelnére, hogy azok mostani helyükön közellevő támaszpontokra támaszkodhatnak.

Katonai helyről közlik, hogy a német légiőerő szerdán a keleti harctér déli szakaszán rendkívül eredményesen harcolt nagy erővel, vasúti vonalak és kiterjedő pályaudvarok ellen. Eddigi jelentések szerint a szüntelen légitámadás sokkal, löszrel, hadianyaggal megrakott 25 vonatot oly súlyosan megrongáltak, hogy megállottak a pályán. Ugyanezen a szakaszon mögöttes ellenséges területeknek üzemi berendezéseit és több pályaudvar vasúti sínhálózatát bombatalálatokkal súlyosan megrongáltak. Más német harcirepülőök szerdán Voronyezs környékén hatáson támadtak csapatösszevonásokat és gépjárműoszlopokat. E jelentés szerint a keleti harctéren 11 szovjet repülőgépet lőttek le.

Mit vesztett a szovjet 16 nap alatt

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok a keleti hadsereg helyzetével foglalkozva rámutatnak arra, hogy a német és szövetséges csapatok 16 nap alatt 120.000 foglyot ejtettek és ugyan-ezen idő alatt a Szovjet 1200 páncélos és 2665 ágyút veszített. A Stampa megállapítja, hogy a most folyó csata stratégiai szempontból már elérte tetőpontját és semmi kétség az iránt, hogy a német hadvezetőség győzelmesen fejezi be a hadműveletet és fölényes hadvezetése folytán annyi ellenséges egy-

seget semmisít meg, amennyit csak lehet.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti:

Svédország tiltakozó jegyzéke az angol kormányhoz

Stockholm. (MTI). A Német TI jelenti: A svéd távirati iroda jelentése szerint a svéd külügyminisztérium utasította a londoni svéd követséget, hogy

Nyugat- és Délsvédország több helységének szombaton, brit repülőgépekkel történt átrepülése miatt tiltakozzék a svéd kormány nevében.

A Völkischer Beobachter cikke honvédeink harcáról

Berlin. (MTI). A Völkischer Beobachter „A honvédség az európai háborúban” címmel vezércikket közöl budapesti munkatársától. Magyarország is ott volt azoknak az államoknak a sorában, amelyek egy évvel ezelőtt csatlakoztak a többi állam megrohanására felsorakozott bolsevizmus eleni harcra. Magyarország Kárpátalja visszacsatolásával szomszédja lett a Szovjetnek. E bevezetés után a cikk felsorolja Magyarország hadbalépésének előzményeit, majd ismerteti a honvédség harcainak

különböző szakaszait, amelyeket a német véderővel közösen vívott a bolsevizmus ellen. A Völkischer Beobachter a magyar csapatok küzdelmének részletes leírása után foglalkozik a magyar megszállt csapatoknak a szovjet orvlövészekkel folytatott harcával. Az új háborús év ismét új magyar köteleket talált az első vonalban, akik résztvettek a charkovi nagy bekerítő ütközetben, megsemmisítettek sok páncélos és ellenséges repülőgépet.

pánok azon is fáradoznak, hogy meggyőzzék a csunkingi kormányt a további küzdelem céltalanságáról. Japán magartását az az őszinte óhaj irányítja, hogy meg akarják kímélni a kínaiakat a további céltalan vérontástól és olyan légkört akar minél előbb kialakítani, amely lehetővé teszi Keletáziában a közös felvirágzást.

Sikeres német légitámadások

Berlin. (MTI). A Német TI jelentése szerint német repülőök július 15-én a brit tenger és partvidék felett végeztek felderítést, ahonnan értékes eredményekkel tértek vissza. Néhány ellenséges vadászgép szerdán berepült az északfrancia partvidék fölé. Mielőtt azonban támadó szándékukat végrehajthatták volna a német légvédelem és a vadászipilók valamennyiüket eltérítették szándékuktól. Négy ellenséges repülőgépet lelőttek.

Csunkingot teljesen elszigetelték a japánok

Fáradozások a békés megegyezés érdekében

Sanghai. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: A japán erők egy hónap óta Kína különböző részeiben sikeres hadműveleteket folytatnak, melyeknek célja első-

sorban az volt, hogy elvágják a csunkingi kormánynak még rendelkezésére álló pótlásait. Jelenleg az a helyzet, hogy Csunkingot sikerült teljesen elszigetelni a tengertől. Ugyanakkor a ja-

Hogyan kell kérni utazási igazolványt a Romániába látogatásra utazó diákoknak

Tegnap tudósítást közlöttünk a magyar és román diákok csereutazásáról. Közleményünkkel kapcsolatban a rendőrkapitányságon még a következő értesítéseket szereztük:

Mindazok a magyar tanulók, akik huszonötödik életévüket még nem töltötték be, magyar nemzetiségűek, de román állampolgárok, a szünidőre Dél-Erdélybe hazautazhatnak, mert a magyar és román kormányok kölcsönös megállapodással rendezték ezt a kérdést.

Reak a diákok személyazonosságát és

utazási igazolványt kapnak díjmentesen, amellyel akadálytalanul hazautazhatnak. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium összeírta a diákokat, akik Romániába akarnak utazni és ezek részére tanintézetük igazolványt állított ki. A tanintézet által kiállított igazolvány alapján utazási igazolványkérdőlapot kell kitölteni és azzal valamint két darab fényképpel a rendőrkapitányság fődezzint 32. számú szobájában kell jelentkezni. Az utazási igazolványokat azután a minisztérium állítja ki a diákok részére.

Rövidesen kibontakozik a Szovjet teljes katasztrófája

Még a nyár vége előtt súlyos helyzetbe kerülnek a szövetségesek a szovjet front eseményei miatt

Róma. (Stefani jelenti.) Az olasz főhadiszállás 778-ik számú jelentése: Az egyiptomi arcvonal déli szakaszán mindkét részről élénk felderítő tevékenység folyt. El Alameintól keletre olasz harci repülőgépek támadásokat intéztek a britek hátsó összekötő állásai ellen. Ennek során sikerült több tucatnyi járművet megsemmisíteni vagy szétugratni. A megújuló légi csatákból a tengely repülői kerültek ki győztesen. A német repülők kilenc, az olasz repülők nyolc brit gépet lőttek le. A Málta ellen folyó repülő támadások során négy ellenséges gépet lelőttünk. A tegnapi vállalkozásokról két olasz gép nem tért vissza. Az elmúlt éjszaka brit repülőgépek szálltak el Szicília egyes részei és Calabria felé. Catania környékén néhány bombát dobtak le, de semmi kárt nem okoztak. (MTI.)

Gyors ütemben haladnak előre a német csapatok

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A keleti hadszíntér déli szakaszán a német és szövetséges csapatok az egész arcvonalon gyors ütemben haladnak előre. Az ellenség utóvédjeit visszavetítettük, részben szétugrasztottuk, vagy megsemmisítettük. Gyorskötő telekeink pihenő nélküli üldözés során ellenséges harci csoportot morzsoltak fel és vágta el kelet felé ösze. A köté vonalaiktól. A légierőnk tovább folytatta támadásait a visszavonuló ellenség ellen. Légitámadásaink nyomán Rosztov városában és pályaudvarán nagy tüzek keletkeztek. Az ellenség súlyos támadásokat intézett a voronyezsi hidfőállás ellen, de a támadásokat kemény harcokban visszavetítettük és elpusztítottunk 38 ellenséges

páncélost. Gyalogos és páncélos kötelékeink megsemmisítették a Voronyezstől északnyugatra körülzárt ellenséges erőket és enek során elpusztítottak 125 páncélost. A keleti arcvonal középső szakaszán megsemmisítettük az ellenség helyi jellegű támadásait. Oreltől északra és északnyugatra a hadsereg és a légierő sikeres ejháritó harca következtében július 5-13-ig a megsemmisített ellenséges páncélosok

száma 446-ra emelkedett. Repülőink Murmanszk vidékén támadásokat intéztek az ellenség egyik repülőtere ellen. Egyiptomban az arcvonal déli szakaszán támadással visszavertünk több erős ellenséges felderítő köteléket. Harci és zuhanóbombázó repülőgépeink súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Repülőink éjjel-nappal folytatták Málta katonai berendezései elleni támadásait.

Svéd tiltakozás a szovjet erőszakosságok miatt

Genf. (NTI jelenti.) A svéd kormány londoni követe útján tiltakozott az angol kormánytól a svéd felségterületek angol repülőgépek által történt megsértése miatt. (MTI.)

Stockholm. (Stefani jelenti.) A tengerészeti parancsnokság minden iu-

tézkedést megtett, hogy a Balti-tengeren biztosítsa a svéd hajózást, melyet az utóbbi időben szovjet búvárnaszádok veszélyeztettek. Hadihajók és repülőgépek kíséretét vezették be a hajóközlekedésbe, illetve elrendelték az eddigi kísérletek megerősítését.

Egyiptomban ultimátum — Délafrikában lázadás

Berlin. (Bud. Tud.) Itteni politikai körökben azt a hírt, amely szerint az angolok ultimátumot nyújtottak át Faruk egyiptomi királynak, sem meg nem erősítik, sem meg nem cáfolják.

Laurenzo Marques. Stefani jelenti: Délafrikából érkező hírek szerint a hatóságok szigorú ellenőrzése ellen-

re, az egész országban egyre szaporodnak a szándékos rongálások. Bizonyos jelek szerint a felkelő mozgalmakat a Johannesburgban székelő központi szervezet irányítja.

Ankara. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Kairói jelentés szerint az angolok ott újabb 300 egyiptomit tartóztattak le.

Togo külügyminiszter elégedett a hadihelyzettel

Tokió. (NTI jelenti.) Togo külügyminiszter az időszerű kérdésekről nyilatkozva megállapította, hogy a háború a tengelyhatalmak szempont-

jából rendkívül kedvezően fejlődik. A csungkingi rendszer a burmai út lezárása óta komoly nehézségekbe jutott. Japán helyzete sziklaszilárd és a legcsekélyebb kétség sem lehet Japán győzelme tekintetében, mint-hogy igazságos ügyért harcol

Hore Belisha is sötéten látja a helyzetet

Amszterdam. (NTI jelenti.) Hore Belisha volt angol hadügyminiszter nyilatkozatában kijelentette, hogy a szövetségesek helyzete pillanatnyilag komolyabb, mint bármikor volt a most folyó háború során. Az a tény, hogy Anglia nem tud ellenakciót indítani, amikor a szovjet csapatokat a Don mögé szorítják vissza, tragikusan világítja meg az elmulasztott alkalmakat.

Hamarosan kibontakozik a Szovjet katasztrófája

Bern. (MTI.) Svájci lapok magánértesülések és hírközlőirodák alapján ismertetik a szovjet katasztrófa helyzetét és mind hangosabb kiál-

cserepkályhát
 Irakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 fok melege lesz.
TESTA cserepkályha lerakati
 Szilágyi Dezső-u. 3.
 Telefon: 33-66, 31-96.

tását a második arcvonal létesítése érdekében. Az *Exchange Telegraph* szerint a szovjet lakosság példátlan világossággal látja a helyzet komolyságát. A *Washington Post* szerint világos, hogy a nyár vége előtt katasztrófális helyzetbe kerülnek a szövetségesek, ha nem tesznek semmit. A *New York Herald Tribune* szerint valószínűtlen, hogy a szovjet második védelmi vonalat létesíthetne, mert ehhez hiányzik a hadianyaga.

Fényképekkel bizonyítják a németek Voronyezs elfoglalását

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Több berlini lap fényképeket közöl Voronyezsből és ezzel megcáfolja azt az ismétlődő külföldi állítást, hogy Voronyezst nem a németek tartják birtokukban. A *Völkischer Beobachter* fényképeket közöl a német csapatok bevonulásáról és rámutat arra, hogy ahol nyugodtan készíthetnek fényképfelvételeket, az a hely bizonyára már meglehetősen hátrább van a tűzvonanál.

Gibraltárban beszüntették a munkát a hajógyári munkások

Algecirasból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint Gibraltárból jelentik, az ottani hajógyár munkásai beszüntették a munkát a rossz bánásmód és a ki nem elégítő munkabérek miatt. A brit katonaság erre körülbárta a gyárat és a hatóságok kényszermunkára ítélték a munkásokat.

Véres összetűzés Egyiptomban a bennszülöttek és angol katonák között

Madridből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Kairóból érkező hírek szerint az egyiptomi orit katonaság és tüntető egyiptomiak között összetűzésre került sor. A véres összecsapásnak mindkét oldalon halottai és sebesültjei vannak. A véres zavargások miatt a hangulat Egyiptomban rendkívül feszült.

Tűzélő állásban várja az angol bombázókat egy olasz csatahajó legénysége

Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol

Berlini levél:

A katonai helyzet — őszinte szemmel

— Keleti offenzíva. Rommel tervei. Partraszállás és európai lázadás —

Németország ideai hadicélja világos és a harctéri helyzetből következik: míg keleten a feltornyosuló szovjet veszedelmet minden körülmények között meg kell semmisíteni, addig a tengeren és Afrikában minden lehetséges módon gyöngíteni kell a főellenség, Anglia erejét.

Anglia hadicélja? Nem látható ilyen tisztán és ilyen világosan. Egy mindinkább illuzióvá váló második arcvonal megteremtésén kívül az elmult félvé angol hadicéljaiból pozitívumként az alábbiak állapíthatók meg: nyílt német városok embertelenség bombázásával a német polgári lakosság ellenállásának megtörése s e mellett mindent elkövetni, hogy Európának a németek által megszállott részeiben nyugtalanság kapjon lábra és hogy ez a nyugtalanság döntő tényezőként essen a háború mérlegének serpenyőjébe.

Az előbb elmondottakkal kapcsolatban azonban: ma már nem Németország és Anglia a szembenálló felek. Ma már a tengely áll a demokratikus hatalmakkal szemben, — s ha a háború eseményeit tartjuk szem előtt, nem lehet és nem szabad megfellebbeznünk Japánról és az Egyesült Államokról sem. Befolyásuk roppant nagy a német-angol harc egyes fázisaira is s így a végső döntés eseményeit is erősen befolyásolják azok a tényezők, amelyek e két állam harcbalépésével erősödtek meg.

Azonban először nézzük csak magát a német-angol viszályt. Hogyan is áll a helyzet a két háborús állam között? — Hogyan képzelhető el a két háborús állam hadicéljainak az elérése? Kezdjük először Németországot.

1

Keleten a bolsevik veszélynek két megdondolásra készített tanulsága volt ezen a télen. Az első az, hogy a szövethozott Európára egyes tények ismeretében hiányában nem értékelte helyesen a szovjet katonai erejét, amely várakozáson felül és meglepetésszerűen nagyra bizonyult. A keleti harctér második nagy téli tanulsága az, hogy Amerika harcba lépése ha nem is katonai, de utánpótlás téren sokat jelentett. Ennek a két tényezőnek köszönheti a szovjet azt, hogy mindezekig a keleten tavaly látott villámháború meg nem indulhatott.

Míg szovjet oldalról a téli harcok ezt a két fontos tényezőt vetették felszínre, addig Németország sem nézte tétlenül a két meglepetést és ennek a két tényezőnek most már helyes ismeretében készült elő a nyári offenzívára, amely a szovjet meglepetésekkel szemben igazi német meglepetéseket fog tartalmazni. Ez kétségtelen, — kétségtelen tehát ennek a nyári offenzívának az eredménye is: Németország és vele együtt a szövetséges Európa az idénre kitűzött hadicélt maradéktalanul eléri, bármennyire is a szovjetnek kedvezett az időjárás eddig és legrosszabb esetben, kedvez ezután is. Az a hangulat, amely a német haderő keleten harcoló tagjait eltölti, az új német

gyerekek hatása és főleg: a német hadvezetés döntő fölénye döntően fogják érvényesíteni keleten s nincs a világnak az az ereje, amely ezt a hármast ki tudná egyenlíteni.

Keleten az történik, amit a szovjet-séges haderő akar s ami történik, maradéktalanul történik.

2

Nézzük Afrikát, ahol Rommel váratlan sikerei egészen megfordították a hadiszerencsét. Líbia bensejéből indultak el a tengelycsapatok. Eleinte úgy látszott, hogy az angolok készülnek nagyobb szabású támadó hadműveletre, azonban Rommel elhárításából viharos offenzíva bontakozott ki és ez az offenzíva meg sem állt Alexandria kapujáig. Amikor Churchill legjobban fogadkozott Washingtonban, hogy Tobruk és Marsa Matruh bevehetetlen, akkor foglalta el Rommel szinte órák alatt a két hatalmas erődöt.

Azóta komolyan számításba kell venni a Suez-csatorna elfoglalását. Egyiptom felszabadítását és mindazt, ami ezzel a két tényező összefüggésbe hozható, tehát az angol birodalom alapjainak megintatását is.

Rommel El Alameinél áll és nem siet el a dolgát. Összeszedi erejét, kipuhatólja az angolok erejét és a legalkalmasabb pillanatban lecsap. Az már nagyon is valószínű, hogy a tengerparti versenyfutás nem ismétlődik meg visszafelé. Az olasz-német utánpótlás helyzete lényegesen jobb lett, Málta már nem tudja akadályozni ezt az utánpótlást s a szembenálló erők aránya sem kedvezőtlen a tengelycsapatokra nézve.

Nem szabad megfellebbeznünk a német tengeraltjárók nagy sikereiről sem. A legutóbbi időben az angol hajótervezettség olyan hatalmas arányokat öltött, hogy angolszász részről is nyíltan felvetették a további kitarítás kérdését. Egy bizonyos: a Földközi tengeren már nem tudnak szállítani, de másutt sem, mert Pantelleriánál az olasz tengeri erők verték szét az angol hajókaravánt, az Északi tengeren pedig a német légi- és tengeri erők semmisítették meg a legutóbbi amerikai hajókaravánt.

3

Ahogy innen Berlinből látjuk a német hadigépezet ezévi működésének céljait és irányvonalait, azt a főtebbiekben adtuk. Most térjünk át az angolok ez évi hadicéljainak ismertetésére és mérlegelésére.

Kezdjük az úgynevezett második arcvonal megteremtésére irányuló an-

golszász törekvésekkel. Lehet, hogy Churchill, de még inkább az amerikai katonai szakértők kikényszerítik az angol hadvezetéstől ennek megpróbáltatását. Lehet, hogy valahol a megszállott területeken sikerül is jelentősebb hídfőt alkotniok és ott nagyobb erőket partra szállítani. Ez mind keresztlövhető nagy tömegek meglepetésszerű egy pontra koncentrált támadásával. De mi lesz azután? ha működésbe lép az utánpótlás ellen a német stukasereg, amelynek ilyenirányú tevékenységét Dünkirchennel tanulták megismerni az angolok? De ettől a stukarohamtól függetlenül is kétségtelen, hogy német oldalról minden készen áll ennek a sikeresen végrehajtott partraszállásnak azonnal tengerbe való fojtására. S kétségtelen: ha sikerül az angolszászoknak valahol partra szállaniok, — az angol álomnak rövidesen vége lesz és a partraszálló csapatok a legvéresebb fejjel menekülnek vissza.

4

Két kérdésre kell megfelelnünk a második arcvonallal kapcsolatban: a német városok bombázásának kérdése és a megszállott országok lakosságának fellázítási kísérleteire.

Az első kérdésre minden további nélkül röviden válaszolhatunk: a német népet roppant fájdalmasan érinti ugyan német városok esztelen bombázása, — de az okozott árok csak még jobban összeszorították a fogukat s még további kitarításra buzdítják őket. A mai német nép vállal minden áldozatot, szemrebbetés nélkül megy el az áldozatvállalás legvégső határáig, de összeomlás a mai német birodalom területén semilyen téren nem lehetséges.

Ami Európa népeinek fellázítását illeti, ezen a téren a felületes szemlélő hajmeresztő dolgokat láthat! Párizsban bombák robbannak, Hollandiában egyik összeesküvő társaság tagjait a másik után leplezik le a német hatóságok, Norvégiából is kivégzések híre hallatszik, Szerbiában, hogy mi van, nem lehet tudni, Csehszlovákiában pedig egyre folyik a rögtönítélő bíróság működése.

A felületes szemlélő ezekből a jelenségekből azt gondolhatná, hogy Európa minden részén forrong a német elnyomás alatti nép és mindenütt nagyobb szabadságra törekszik és ezért a nagyobb szabadságot minden hajlandó kockára vetni.

A felületes szemlélőknek nincs igazuk ebben az esetben sem! Mert nem szabad elfelejteni, hogy a keleti arcvonalon a német haderő tagjaival együtt harcol a norvég légió, a holland légió, a francia légió. Tehát annak a három népnek a katonái, mely három nép leginkább szerepel az angol lázítási tervekben. A különböző légióknak a tagjait pedig nem korbáccsal és nem feltűzött szuronyal kényszerítette a német megszálló haderő arra, hogy velük együtt harcoljon, hanem önként jelentkeztek a német haderővel való együttműködésre. A megszállott területeken kívül élők a megszállott területekről csak azt látják, hogy itt bomba robban, ott bomba robban, itt ki-

végzés, ott kivégzés, — de nem látják azt a minden körülmények között igazságos gondoskodást, amelyben a német hatóságok a megszállott területek lakosságát igazgatják és a német nép ellátásának terhére ellátják. Az emberek élni és nyugodt körülmények között dolgozni akarnak a megszállott területen is és tudják, hogy minden kilengés csak ártalmára van a nyugodt munkának. Bombák robbannak azért, hisz forrófejű emberek még a legnyugodtabb légkörben is akadnak, — ennek a felelőtlen akciónak mindkét oldalon lesznek még áldozatai, de amilyen tény ez, éppen olyan tény az is, hogy ezek a felelőtlen esetek megszerzett lázadási kísérletben nem fognak kitörni.

Lássuk tehát összefoglalva az angol-német háború 1942. évi várható mérlegét:

Keleten a szovjet haderő tökéletes megsemmisítése.

Afrikában és a Földközi tengeren az angol uralom letörése.

A tengeren tovább folyik az eddigi eredmények valószínű megtartásával a kereskedelmi hajóter rendszeres irtása, — emellett azonban az angol haditengerészet is több súlyos veszteséget lesz kénytelen elkönyvelni. Az Atlanti-tengeren megkezdődik a tengely új harcmodora: a támaszpont háború.

Németországban több város ellen súlyosabb légitámadás végrehajtása jelzi az európai háború 1942-es évét. Az angol partraszállás esetleges megkísérlésének nyomában csak egy következtethet: Dünkirchen.

Julius 22 és augusztus 1 között adják ki a pótkenyérjegyeket

Nagyvárad thj. város polgármestere 5538—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala értesíti a pótkenyérjegyre jogosultakat, valamint az összes gyár- és ipervállalatokat, hogy az augusztus hóra érvényes bíró pótkenyérjegy 1942. július 22-től augusztus 1-ig lesz kiadva — új munkaadói igazolások alapján Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatalában naponta reggel 8 órától 13 óráig.

Minden üzem, gyár, illetve munkaadó köteles új munkaadói igazolványt kiállítani, amelyben tüzetesen megjelölje azt a munkát, amit az igazolvány munkás üzemből végez. Ahol több munkás dolgozik egy üzemből, a munkásokról kiállított munkaadói igazolványok mellett két példányban névjegyzék állítandó ki, a névjegyzékben fel kell tüntetni minden egyes igénylő munkás pontos lakcímét. Minden munkaadói igazolványhoz csatolandó a július hónapra kiadott pótkenyérjegy feje.

A munkaadók a felesleges turlódások elkerülése végett az igénylapok átvételéért már most jelentkezhetnek Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatalában az üzemből dolgozó munkások részére a szükséges mennyiségű munkaadói igazolások átvételéért.

Nagyvárad, 1942. július 16.án. Dr. GYAPAY, s. k., h. polgármester.

TURUL

könyv, papír és lószér kereskedésben dúsan felszerelt raktár áll a nb. vevőközönség rendelkezésére Rákóczi-ut 7. (v. Meteor helyiség)

C. gt.

Pernyész István

Telefon 18—20.

Biztosította a kultuszminiszter az iparostanonciskola befejezésének költségeit

Dr Patzkó Elemér interpellációjára kimerítően ismertette a kultuszminiszter az épület befejezési terveit

A képviselőház szerdai ülésén dr Patzkó Elemér bihari képviselő a befejezésre váró iparostanonciskola ügyében interpellációt mondott el. Az interpelláció teljes szövegét az ügy érdekességénél és fontosságánál fogva az alábbiakban közöljük:

Tisztelt Ház!

Interpellációmmal nem kritizálni vagy kifogásolni akarok, hanem felhívni a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr figyelmét egy olyan problémára, amelynek mielőbbi megoldása több szempontból is — úgy vélem — közérdek. A nagyváradi iparos tanonciskoláról van szó, amelynek építését még a román megszállás ideje alatt kezdték meg a román hatóságok. 1940 őszén a felszabadulásakor a háromemeletes hatalmas épület csupasz falakkal, tető alatt állott és arra várt, hogy a vakolási és más belső, valamint felszerelési munkák befejeződjenek és így az épület a közcélnak átadható legyen. Nagyváradnak és a keleti részeknek egész magyar lakossága a felszabadulás után az első pillanattól kezdve várta és sürgette az épület befejezését, azonban a munkálatok megkezdését először hátráltatta az a körülmény, hogy az iparügyi és kultuszminisztérium között vita folyt abban a tekintetben, vajjon melyik minisztérium hatáskörébe tartozik ez az épület. Több hónapig tartott, amíg ez a kérdés eldőlt és így addig nem lehetett hozzáfogni, hogy megtervezzék, hogyan fejezik be az épületet a magyar tanügyi céloknak megfelelően. Végre az épület átment a kultuszminisztérium hatáskörébe, amely ki is adta az intézkedéseket, hogy készüljenek el a tervek az épület befejezésére. A mérnökök először átlagos becslést végeztek az épület befejezése tekintetében és felületes becséléssel azt állapították meg, hogy körülbelül 400.000 pengő szükséges a befejezéshez. Később elkészültek a részletes tervek, s közben nem tudom mi okból, bizonyára plusz munkák és az árak emelkedése folytán, kitűnt, hogy az épület befejezéséhez 1.100.000 pengőre van szükség.

Miért van szükség a nagyváradi iparostanoncotthonra?

Ez év tavaszán végre megindultak a munkálatok és Nagyvárad, valamint az egész környék lakossága nagy örömmel látta saját szemével, hogy ime az épület végre befejezéshez közeledik. Hogy a magyar társadalom öröme nemzeti elképzeléseket takart, azt igazolja az a körülmény, hogy az iparos tanonciskolára Nagyváradnak és az egész keleti részeknek égető szüksége van. Rá kívánok mutatni arra a rendkívüli eszmorú jelenségre, hogy Nagyváradon és környékén

a magyar iparos tanoncok száma rohamosan csökken, ezzel szemben a kisebbségi és zsidó iparostanoncok száma ma már majdnem a hatvan százalékot éri el, úgy tódul a zsidóság az iparos pályára

és amíg a keresztény magyar társadalmi réteg, amelyből a tanoncok kikerülnek, leszegényedett és nem képes saját-maga gyermekét iparosnak nevelni, mert nem tudja elviselni ennek költségeit, ugyanakkor, amikor a magyar iparos a mai korlátozások között nem képes viselni azokat a költségeket és járuléko-

kat, amelyek az iparos tanoncsággal járnak és nem képes leküzdeni az élelmezési nehézségeket, addig a zsidóságban bámulusos összetartás van, eltartja és neveli a saját-maga jövődó iparosnemzedékét.

Ezért a felszabadult keleti részeknek magyar lakossága égetően szükségesnek látja, hogy az iparos tanonciskola épülete lehetőség szerint minél előbb befejezést nyerjen. Úgy véli a keresztény magyar közvélemény, hogy nem közömbös az, hogy mikor fejeződnék be a munkálatok, mert minden egyes esztendő újabb magyar iparos tanonc generáció kiesését jelenti.

Sajnos, az az öröm, amelyet a magyarság az iparos tanonciskolának várt ezévi befejezéséhez fűzött, úgy látezik, anyagi nehézségek miatt hamarosan nem válik valóra. A kultuszminisztérium ugyanis a rendelkezésre álló 400.000 pengő erejéig kiadta a kőműves és egyes más részletmunkákat, nem tudta azonban kiadni a villanszerelő, vízvezeték, lakatos, festő, mázó és egyéb munkákat, úgy hogy az épület külső része talán ez évben befejezésre kerül, a belső része azonban nem és így az

épület ebben az esztendőben megint nem lesz használható.

A közvélemény csak egy dolgot lát, nem ismeri a részletkérdéseket, nem tudja azt, hogy mi a költségvetési fedezet, hogy ezen nem lehet túlmenni, hogy a póthitel igénybevétele óriási nehézségekbe ütközik, hanem csak azt látja, hogy kiadták a kőműves munkát, hogy bevakolják az épületet, de nem osinalják egyidejűleg a többi munkákat, hanem majd külön kell jönnie a vízvezeték- és villanszerelőnek és újból ki kell fúrni a falakat.

Nagyon jól tudom, hogy nem a kultuszminiszter úr mulasztása miatt kélekedik az épület befejezése, hanem pénzügyi nehézség miatt, de véleményem szerint ennek a pénzügyi kérdésnek a megoldását meg kell találni.

Ennek az iparos tanonciskolának a befejezése nemcsak iparos tanonciskola kérdés, hanem véleményem szerint nemzeti presztizskérdés is.

Foglalkozott ezután dr Patzkó Elemér a félbemaradt épületek helyzetével, majd ismét hangoztatta, hogy az iparos tanonciskola helyzete állandóan foglalkoztatja a közvéleményt. A képviselő

továbbiakban ezeket mondotta:

Az a bizalom, amely pártunkat a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr iránt eltölti (nagy taps) és amelynek elnökünk Teleki Béla gróf is kifejezést adott, ösztönzött engem is arra, hogy erre a kérdésre itt a képviselőház nyilvánossága előtt a miniszter úr figyelmét felhívjam és megkérjem arra, hogy az ő közismert rendkívüli aktivitásával, ügyszeretetével és minden magyar kérdés iránt való érdeklődésével ennek a kérdésnek a gyors megoldására a lehetőséget mielőbb megtalálni sziveskedjen és hogy intézkedjen az összes munkálatoknak, amelyek még eddig nincsenek kiadva, az iparos vállalkozóknak való kiadása érdekében.

Úgy vélem, ha póthitel igénybevétele van szükség, ez az interpelláció a pénzügyminiszter úr felé is dokumentálni fogja azt, hogy a közvélemény nyomatképpen sürgeti ennek a kérdésnek mielőbbi megoldását. Remélem, így a pénzügyminiszter úr sem fog elzárkózni azelől, hogy póthitel igénybevételenek szüksége esetén ezt a póthitelt engedélyezze.

Igen tisztelt Ház! A felszabadult magyar területek lakossága várja, hogy a nagyváradi iparos tanonciskola az egész keleti országrész hasznára, a magyar keresztény tanoncok nevelésére mielőbb kézen álljon.

Azsal a bizalommal, amely bennünket a miniszter úrhoz fűz, arra kérem, hogy ebben a kérdésben sürgősen intézkedni sziveskedjék. (Minden oldalról taps és helyeslés).

A kultuszminiszter válasza

Elnök: a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr kíván szólni.

Szinyey-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter:

T. Képviselőház! (halljuk, halljuk!)

Patzkó Elemér t. képviselőtársam és tisztelt barátom által interpellációjában előadott kérdés kétségkívül nagy horderejű és érinti Nagyváradot, Erdélynek ezt a régi, szép hagyományokkal bőven rendelkező városát. Örülök, hogy a képviselő úr interpellációjával szöbáhozta az ottani még el nem készült iparos tanonciskola építkezésének kérdését, mert ezzel módot és alkalmat ad arra, hogy részletes tájékoztatással szolgáljak a T. Háznak a T. Házon keresztül a közvéleménynek is ennek az ügynek részleteiről. De örülök azért is, mert a képviselő úr nagyon helyesen leszögezte interpellációjában, hogy semmiféle mulasztás nem történt, hanem — ahogyan a képviselő úr kifejezte magát — elsősorban pénzügyi nehézségek hátráltatták eddig az építkezés kívánatos befejezését.

Nagyon természetes, hogy szerepet játszanak ebben a kérdésben azok a jogos igények, amelyek a visszacsatolt területeken oly nagy számban nyilvánulnak meg és amelyeknek kielégítésénél kénytelenek vagyunk az ország mai rendkívüli igényére is tekintettel lenni és így nem tudjuk mindig szívünk szerint megtenni az egyébként általunk is szükségesnek tartott és szükségesnek elismert intézkedéseket. Szabad legyen ezekután a következőkben megadni válaszomat.

te interpellációjában, hogy semmiféle mulasztás nem történt, hanem — ahogyan a képviselő úr kifejezte magát — elsősorban pénzügyi nehézségek hátráltatták eddig az építkezés kívánatos befejezését.

Nagyon természetes, hogy szerepet játszanak ebben a kérdésben azok a jogos igények, amelyek a visszacsatolt területeken oly nagy számban nyilvánulnak meg és amelyeknek kielégítésénél kénytelenek vagyunk az ország mai rendkívüli igényére is tekintettel lenni és így nem tudjuk mindig szívünk szerint megtenni az egyébként általunk is szükségesnek tartott és szükségesnek elismert intézkedéseket. Szabad legyen ezekután a következőkben megadni válaszomat.

400 ezer pengő póthittel ebben az évben be lehet fejezni az épületet

Miként említettem, a versenytárgyalási eredményhez képest 650.000 pengő az az összeg, amely szükséges volna, hogy a hátralévő munkálatokat is be tudjuk fejezni. Tudjuk, hogy ma a póthitelek kieszközölése nem olyan könnyű feladat, bár erre nézve még hivatali elődöm is megtette a szükséges intézkedéseket és sikerült is a tárca költségvetésében körülbelül 400.000 pengő összeget találni, mivel azonban hitelátruházásról van szó, mert hiszem más célokra irányozták előbb költségvetésileg ezt a 400.000 pengőt, ennek a hitelátruházásának lehetőségéhez még a pénzügyminiszter úr hozzájárulása is szükséges.

Ha ezt a 400.000 pengőt hitelátruházásra a pénzügyminiszter úrtól megkapom, felhasználhatom a szóbanlévő iskola további építkezéseire és akkor valószínűleg lehet adni a lakatos, vízvezeték, csatornázási, villanszerelési és központi fűtőberendezési munkálatokat. Ha most tekintetbe vezetem a mai munkaviszonyokat és anyagbeszerzési lehetőségeket, akkor azt remélhetem, hogy a kiadandó munkálatok az év végére befejezést nyerhetnek. Hátra lesz még a padlózó, burkoló, szobafestő, mázó és egyéb munkák elvégzése, amelyek

Mi történt eddig a félbemaradt épület érdekében?

Hivatali elődöm rövidesen Erdély visszaterése után még 1940 őszén utasítást adott a kultuszminisztérium műszaki osztályának, hogy vegye fel részletesen a románok részéről megkezdett, de félbemaradt épületeket, továbbá azokat az építkezéseket és átalakításokat, amelyeket a minisztérium a húszéves román uralom után befejezni, illetve elkészíttetni szükségesnek tart. Ezek között szerepel a kérdése nagyváradi tanonciskolának az épülete is, amelynek befejezéséhez az akkori első felvételnél mintegy 500.000 pengős szükségletet állapítottak meg, mint olyan összeget, amellyel az építkezést be lehetne fejezni.

Hivatali elődöm később, amikor a kiírásokat az épülettel kapcsolatos építőipari, valamint gépészeti munka minden munkanemére elrendelte, azt a képet kapta, hogy az épület teljes befejezéséhez — nyomatképpen hangsúlyozom hogy csak az „épület” teljes befejezéséhez,

tehát felszerelés és berendezés nélkül — a korábbi mintegy 500.000 pengőben megállapított összeggel szemben 1.050.000 pengő szükséges.

Nagyon természetes, hogy az első felvételnél történt becsléskor megállapított áráktól bekövetkezett eltérés, anyag- és munkabérdrágulás is lényegesen befolyásolta az eredetileg tervezett összeget. Erre az 1.050.000 pengő szükségletre lett előirányozva az 1941. évi és a most még folyó 1942. évi költségvetésbe 400.000 pengő. Hiány volna tehát még a további 650.000 pengő. A rendelkezésre álló 400.000 pengőből már vállalatba lett adva a kőműves, beton, vasbeton elhelyező, épületasztalos, belső kiképzési asztalos, továbbá kőfaragó, valamint bádogos munkák teljes egészükben. Az interpelláló képviselő úr első kérdésére válaszolva tehát meg kell állapítanom, hogy

a nagyváradi iparos tanonciskola befejezésének és felszerelésének összes munkálataira a szabályszerű kiadás

Ködnöm a most küszöbön álló költségvetési tárgyalások során. Iparkodni fogok erre is megfelelő fedezetet a jövő évi költségvetésbe felvételre.

Ha tehát nem úgy megy, ahogy azt magam leginkább kívánám. — feltéve és előrebocsátva, hogy a pénzügyi és munkaviszonyok ezt megengedik — a kérdéses épület, amelyre oly nagy szükség van, a jövő év első felében befejezhető lesz. Amennyiben erre lehetőség nyílik, arról is mindenképpen gondoskodni fogok, hogy

ne csak az épület építkezése nyerjen befejezést, de a belső felszereléshez és berendezéshez is a szükséges fedezet rendelkezésre álljon.

Ezekben voltam hátor az interpelláló képviselő úrnak válaszat megadni és tisztelettel kérem a T. Képviselőházat, méltóztassék válaszat tudomásul venni. (Éljenezés és taps).

A miniszter válaszat Nagyvárad és a környék közönsége nagy megnyugvással veszi tudomásul és reméli, hogy az iparos tanonciskola rövidesen betöltheti hivatását.

Három pályázatot irt ki a földművelésügyi miniszter a csipkebogyó feldolgozására alkalmas berendezésekre

3500, 2500 és 2000 pengős díj a három első helyezettnek

A földművelésügyi miniszter három érdekes pályázatot irt ki és mindhárom célja olyan berendezések tervezése, illetve szerkesztése, amelyek a csipkebogyó feldolgozását elősegítik. Az első pályázat olyan gépi berendezés szerkesztését tűzi ki feladatnak, amely a csipkebogyó pirosra érett, de még keményhúsú termését, mindjárt szedés után megtisztítja a szörzettől és a magvaktól. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a csipkebogyó eredeti C. vitamintartalma a legnagyobb mértékben megővessék, emellett a szárított termékben vagy lédákban romlás veszélye nélkül szállítható legyen. Olyan gépi berendezést kell szerkeszteni, amely egyszerű kézi erővel meghajtható, jól kezelhető, tisztítható. Előnyben részesülnek az olyanok, amelyek az országban is gyárthatók. Naponta legalább 6—10 métermáza termék feldolgozására legyen alkalmas. A második pályázat olyan berendezés tervére szolgál, amely a feldarabolt csipkebogyó szárítására alkalmas és naponta legalább 3—5 métermáza termést szárít. Ugy a tisztító, mint a szárítóberendezés legjobb tervét egyenként 3500 pengős első díjjal, 2500 pengős második díjjal és 2000 pengős harmadik díjjal jutalmazza. Ha olyan egységes gépi berendezést szerkesztenének, amelyek úgy a tisztításra, mint a szárításra egyaránt alkalmasak, ez esetben az első három legjobb tervet a földművelésügyi miniszter 7000, 5000 és 3500 pengővel jutalmazza. Július 31-ig lehet benyújtani a pályázatok jellegével ellátva a m. kir. Kertészeti Akadémiához. Mellékelni kell a berendezések részletes leírását, tervét, a kezelésre vonatkozó útbaigazítást, felszerelést, valamint az üzemi költségeket. A gépi berendezést lehetőleg természetesen kivitelben be kell mutatni. Szükség esetén ehhez a földművelésügyi miniszter megfelelő anyagi támogatást is nyújt. (Magy. Tud.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Új szükségletek és lehetőségek elméleti és gyakorlati bemutatója lesz az augusztusi Budapesti Nemzetközi Vásár

A mintakonyhától a mintagyárig betekintést nyújt minden kérdésbe a Vásár ezernyi kiállítója

Budapesti tudósítónktól: Ma igazán van elég téma, amely izgalmas, leköti az emberek figyelmét. A don-parti és afrikai harcok eseményei, a közelgő aratás ugyancsak sorsdöntő hírei. De jellemző az emberek sokoldalúságára és minden békeidő kérdés iránti fogékonyságára, hogy Budapest közönségének sokezer témája között mind gyakrabban feltűnik a találgatás: milyen lesz az idej Szent István-heti Vásár.

Azt kell mondanunk, a nagy időben szerepet cserélt a Vásár is. Valamikor a túlaradó termelés, a soha ki nem fogyó változatos kínálat piaca, a Vásár ebben az évben elsősorban az iparosság, a kereskedelem és a milliányi fogyasztó tömegek segítőtársa, útbaigazítója kíván lenni. Mert nem könnyű a mai élet. Minden megvan, ami kell. Minden hiányra akad már jó, nem egy esetben kitiűnő megoldás. De a feldolgozó iparosság, a kereskedők, főképpen pedig a fogyasztók nem érzik még magukat otthonosan a sok újban. Sokszor nem is tudják, mi mindent eszelt már ki a tudomány, a nyersanyag-termelés, a nagyipar arra, hogy a termelés és fogyasztás zavartalan legyen, hogy mindenki a ma szükséges takarékos-sággal elégítse ki igényét.

Az augusztus 14-től 24-ig nyitva-álló Budapesti Nemzetközi Vásár egyik legfőbb célja ennek a két kérdésnek, az új, mű- és pótanyagoknak közismertté tétele és a takarékos gazdálkodás mindenki által könnyen követhető módszereinek bemutatása. A Vásár nyolc állam anyagával kiegészített textil-, vas- és gépipari, valamint vegyipari csoportjai szinte kizárólag ezekre a kérdésekre fognak választ adni. És mindezt nemcsak elméleti, hanem a leggyakorlatibb bemutatók keretében. Hogyan kell a pótanyagból készült textiliákat kezelni, festeni, mosni, vasalni? Milyen használatra az ipar a különféle új fémeket, a hőpótlásra alkalmas anyagokat? Mit termelt ki a kémia az emberek segítségére? Hogyan kell gazdaságosan építeni, fűteni, világítani? Milyen elgítheti ki a házi-aszony a család minden tagjának étvágyát újszerű főzéssel, eddig elhanyagolt vitamindús táplálékkal? Főzőiskola és egyben egyetem, gyakorlati tanácsadó és szemléltető, de emellett rendszeres katalógus lesz ez a Vásár, lexikonja mindazoknak a kérdéseknek, amelyekre az élet új választ ad, megoldásokat, amelyeket mihamarább megismerni mindenki érdeke.

Rendelet a gyapju értékesítéséről

Nagyvárad thj. város polgármestere 29.624—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A gyapju termelési jutalomdíj (prémium) igénylésére vonatkozólag az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására.

A m. kir. közellátásügyi miniszter úr 64.200—1942. K. M. számú rendelete alapján termelési jutalomdíj (prémium) illeti meg a többlet gyapju után kg-ként 50 fillérrel kiegészített átviteli áron felül azt az eladót, aki birkájáról 1942. évi augusztus hó 15-ig bezárólag bárányáról pedig 1942. évi október hó 15-ig bezárólag több gyapjut szolgáltat be a „Futurának” vagy a Futura igazolt bizományosának, mint amennyit tavaly az említett időpontig valamelyik igazolt gyapjuvevőnek átadott.

A gyapju többletet az 1941. és 1942. évben szállított gyapjumennyiség egybevetésével a Futura állapítja meg. Az erre vonatkozó igazoló adatokat a „Futura” R. T. gyapjuosztályánál (Budapest V. Vigadó-u. 6.) kell benyújtani. Az 1942. évben beszolgáltatott gyapjumennyiség külön igazolása nem szükséges, miután minden termelő gyapjuját a Futurának vagy annak igazolt bizományosának tartozik beszolgáltatni. Ugyancsak nem kell külön igazolást szolgáltatni az 1941. évi eladásról azoknak az eladóknak sem, akik 1941. évi

gyapjutermsüket közvetlenül a Futurának adták át. Mindazok a termelők azonban, akik 1941. évi gyapjutermsüket valamelyik igazolt kereskedőnek, vagy gyárosnak adták át, a ténylegesen átadott gyapjumennyiséget hiteltérdepítő módon kötelesek a Futuránál igazolni. Az igazolás alapjául a vasúti fuvarlevél, a feladóvevény másodpéldány vagy egyéb olyan okmány szolgál, melylyel az szállított gyapjumennyiség hiteltérdepítően igazolható.

Nem jár a termelési prémium a rendelet hatálybalépése után megszerzett állomány többletről, valamint a rendelet hatálybalépése után létesített új juhászatok állományáról nyírt birkagyapju iránt.

Azt a körülményt, hogy az esetleges állománytöbblet 1942. évi április hó 14. előtt szereztetett meg, a termelő marhalevéllel tartozik igazolni.

A termelési jutalomdíj (prémium) a középfínom fésűs „A” 30—31 százalékos alapminőségű birkagyapjura vonatkoztatva, kg-ként 2 pengőt, az „A” 30—31 százalékos alapminőségű merinó báránygyapjura vonatkoztatva pedig kg-ként 1.30 pengőt tesz ki. A jutalomdíj a gyapju árával azonos módon, a gyapju minősége és tisztaságához (rendementje) szerint az alapárnak megfelelően fel- és lefelé változik.

A termelési jutalomdíjra (prémium-

A Vegyi- és Élelmiszeripari r. t. Nagyvárad, értékesíti Mátyás király-ut 80—86 szám és Velence-part 92—106 sz. alatt levő ingatlanait, a rajta levő épületekkel együtt.

Erdeklődni Anyos Pál-utca 6. szám alatt. Tel. 12-31 és 27-36.

Kerékpárok
részletre is
Alkatrészek
Pálffy KUHNE-lerakat
Mussolini-tér 16-a. Telefon: 15-24

ra) való igényjogosultságot a Gyapjubecslő Bizottság (Budapest V., Vigadó-utca 6. Futura R. T. Gyapjuosztálya) állapítja meg. Vitás esetben a Fellebbviteli Gyapjubecslő Bizottság dönt.

Az igazolt és megállapított termelési prémiumot minden levonás nélkül a Futura R. T. fizeti ki az igényjogosultnak.

A gyapjutöbblet után járó termelési jutalomdíj (prémium) a közölt feltételei mellett 1943. évre is megmarad és ezen felül az 1942. évi szaporulathól létesített új juhászatok állományáról, valamint az 1942. évi saját nevelésű vagy megszerzett szaporulatról nyírt gyapjutöbbletre is kiterjesztetik.

Nagyvárad, 1942. július hó 13-án.

Dr. Gyapay s. k.

h. polgármester.

A kiadmány hitelül: Baranyi h. roda-igazgató.

Milyen magyar filmek szerepelnek a velencei versenyen?

Az Országos Nemzeti Filmbizottság nagy gonddal készíti elő Magyarország részvételét az idej velencei nemzetközi filmversenyen. Magyarország három játékfilmmel vesz részt a nagy nemzetközi versenyen és a bemutatandó magyar filmeket egy külön célra alakított bizottság végzi, amely már hetek óta megtekinti az eddig megjelent és az újban készült magyar filmeket, hogy azok közül kiválassza azt a három legjobbat, amelyek méltóak arra, hogy a nagy nemzetközi felvonulásban Magyarország filmgyártásának fejlődését reprezentálják. A hivatalos döntés még nem történt meg, de a kiszivárgott hírek szerint a következő három magyar filmet mutatják be Velencében: Herczeg Ferenc regényének filmváltozatát a „Siriust”, Nyirő József „Ember a havason” című regényének filmváltozatát és Mikszáth Kálmán „Beszélő Köntös”-ét. (Magy. Tud.)

Pótlólag lehet igényelni befizési cukrot

Nagyvárad thj. város polgármestere 5537—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala felhívja mindazon kiskorúak szüleit, gyámjait, kiknek gyermekei 1930. év január hó 1. napja után születtek, de bármely okból kifolyólag a mai napig gyermekeik részére a 107550—1942. K. M. számú rendelet értelmében engedélyezett fejenkénti 2 kg. befizési cukrot nem igényelték, pótlólag igénylapjaikat a Közélelmezési Hivatalban folyó hó 20-án hétfőn és 21-én kedden, a hivatalos órák alatt, naponta 8—13 óráig benyújthatják.

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala felhívja a szülőket és a gyámokat, hogy a torlódások elkerülése végett az igénylapok átvétele céljából folyó hó 17-én és 18-án jelentkezhetnek Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatalában.

Nagyvárad, 1942. július 16-án. Dr. Gyapay s. k., h. polgármester.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 250 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámiánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

CSÜTÖRTÖKÖN DÉLELTŐT VOLT A MINISZTERELNÖK FIÁNAK ES-KÜVŐJE. A Pest írja: Kállay Kristóf, Kállay Miklós miniszterelnök fia ma déleltől tartotta esküvőjét az aradme-gyei Lőkősházán Vásárhelyi András Vera leányával. A miniszterelnök teg-nap Lőkősházára utazott, hogy részt-vegyen a szűk családi körben lejárvó esküvőn. Kállay miniszterelnök ma este utazik vissza Budapestre. A fiatal pár polgári házasságkötése déleltől 11 óra-kor volt a lőkősházán. Mint anya-könyvvezető, Ferenczy Béla Csanád, Torontól és Arad megyék alispánja mű-ködött. A vőlegény tanuja Pongrácz Kálmán gróf tiszaseszlári földbirtokos, a menyasszony pedig vitéz Urbán Gáspár báró Szabolcs-megye főispánja volt. Az egyházi esküvő délben 12 órakor ment végbe a lőkősházai kastélyban. Az eske-tést Glattfelder Gyula csanádi püspök végezte.

HITLER FOGADTA KAILANIT. — Berlin. (MTI). A Német TI jelenti. A Führer szerdán Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében öhadis-zállásán fogadta Kailani iraki minisz-terelnököt. A megbeszélések a bizalom-teljes barátság szellemében folytak le.

Holnap ül össze a 42 tagú országos bizottság. Budapestről jelenti: (MTI) A képviselőház elnöke a felsőház elnö-kével egyetértésben, a 42 tagú orszá-gos bizottságot, pénteken déli 12 óra-ra ülésre hívta egybe.

NAGYKANIZSA MELEGEN BU-CSUZIATTA A FRONTRA INDULÓ HONVÉDEKET. Nagykanizsa. (MTI) Meg szeretettel búcsúztatta ma Nagy-kanizsa város községe az orosz harc-térra induló honvédeket. A búcsúza-tásra a polgármesterrel az élén megje-lentek a polgári, katonai és egyházi ha-tóságok. A város nevében Krátky Ist-ván polgármester vett búcsút a honvé-dektől, akiknek nevében egy törzstiszt mondott Isten hozzádot.

Jelenkezzenek a Munkaközvetítőnél a Németországból hazatért munkások. Felhívom mindazon munkásokat, akik 1941. év folyamán — kormányközi megállapodás folytán — hivatalunk utján Németországba lettek kiközösít-ve és onnan bármely okból kifolyólag (szabadság, önkényes eltávolítás) haza-jöttek a németországi munkahelyükre többé nem tértek vissza, illetőleg szán-dékukban sem áll visszatérni, hogy sa-ját érdekükben ezen tény hivatalunk-nál haladéktalanul jelentsek be. A vi-dékiek ezen bejelentést írásbelileg is megtehetik. A bejelentés elmulasztása büntető rendelkezéseket von maga után. Bejelentés határideje: 1942. július 22. A nagyváradai m. kir. áll. Munkaközve-títő Hivatal vezetője: Kiss Ernő sk.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

SZABOLCSBAN NAGY KÁROKAT OKOZOTT A VIHAR. — Nyiregyháza. (MTI). Szabolcs-megye több községében az elmúlt napokban orkánzerű vihar pusztított, amely nagy károkat okozott a vetésekben, a gyümölcs-, szőlő- és dohánytermésben. A viharok ember-élet is esett áldozatul.

Franciaországban kitiltották a zsidókat a nyilvános helyekről. Párizsból jelenti: (MTI) A megszállott Francia-ország területén élő zsidókat eltiltot-ták mindennemű nyilvános szórakozó-hely látogatásától. A színházak, mo-zik, mulatóhelyek látogatásán kívül vonatkozik a tilalom a régi várak, kas-télyok, nyilvános könyvtárak látogató-sárára is. Nem használhatják a zsidók a jövőben a távbeszélő vonalakat sem. Nem jelenhetnek meg sportversenye-ken sem mint nézők, sem mint ver-senyzők. Tilos azonfelül a cirkuszi elő-adások és nyilvános parkok látoga-tása is.

RENDELET JELENT MEG A HÁ-BORUS VÁSÁR TALÁLMÁNYAIRÓL. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a Budapesti Nemzetközi Vásáron (Há-borus Vásár) közszemlére kiállított szá-badalmazható találmányok, minták és védjegyek oltalma tárgyában.

Segédmotorosok figyelmébe! Motorkerékpárok, varrógépek speciális javítását garanciával megkezdtem. Használt motorkerékpárt veszek és eladok
JAKAB műszerész Kossuth Lajos-utca 5. szám.
 Telefon: 23-30

Megköszönte a pannonhalmi főpát a miniszterelnök elismerő szavait. Budapestről jelenti: (MTI) Kelemen Krisztofom pannonhalmi főpát, távirat-ban köszönte meg Kállay Miklós mi-niszterelnöknek, a lelkeskedő papság érdemeit méltató beszédét.

VÉGI LÁTOGATTA A NYÁRI TÁ-BOROKAT AZ ORSZÁGOS FŐCSER-KÉSZ. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz kiebarnaki Parkas Ferenc orszá-gos főcserkész a napokban körutazást tett a táborbászált cserkészcsapatok között. Megtekintette a balatonszábadi, akaratyai, füzfői és szentgotthárdi tá-borokat. Látogatást tett a szombathelyi, csornai, körmenyi, győri, érsekújvári és komáromi cserkészcsapatoknál. A cser-készszövetség nyilvántartása szerint e-bben az évben 276 tábor van, mintegy 13.000 cserkész számára kértek táboro-zási engedélyt.

Dulin Elek kiténtetése. Budapestről jelenti: (MTI) A Kormányzó Ur Du-lin Elek dr. miniszteri tanácsosi cím-mel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki.

AKI VIZET BIZTOSÍTOTT TŰZ ELLEN. Egy nagy olasz biztosítótár-saság irodájában történt nemrég, hogy valaki egy tavat akart tűz ellen biztosítani. A tisztviselők kezdetben a mentőket akarták hívni a furesa üzleti ajánlat hallatára, később azon-ban meggyőződtek róla, hogy a kí-vánság cseppet sem volt észszerűtlen. Az ajánlattevő egy paraszt volt, aki főképpen lud- és kacsaenyésztéssel foglalkozott. Nemrégiben az a kelle-metlen eset történt vele, hogy a szomszédban tűz ütött ki és a tüzo-tók egész kacsauszátóját kiszivattyu-zták, amely azóta sem akart újból megtelni. A szárnyasállomány az úsz-tató hiányát nagyon megsínylette és ezért az ilyenfajta károk megismétlő-désének akarta a paraszt a biztosítási ajánlattal elejét venni. A tényállás előadása után a biztosítást csakugyan sikerült is megkötnie.

Korona Filmszínházban Csütörtök, péntek
EGY NŐ MIATT
 díjnyertes olasz film.

UNG MEGYE ÜNNEPELTE FŐIS-PÁNJÁT. Ungvár. (MTI). Ung megye törvényhatóságának szerdán tartott díszgyűlésén melegen ünnepelték Si-ménfalvy Árpádot abból az alkalomból, hogy mint főispán három éve áll a me-gye élén. A főispán érdemeit jegyző-könyvben örökítették meg.

TIZ ÉVI FEGYHÁZRA ÍTELTEK EGY RABLÓGYILKOST. Debrecen. — (MTI). G. Ince Imréné 80 éves bakony-szegi asszonyt a múlt év júliusában a kútban holtan találták. A vizsgálat so-rán kiderült, hogy megfojtották és úgy dobták a kútba. A tettest Pap Antal, az asszony örökösé személyében elfogták. Beismerte, hogy ő ölte meg az asszonyt, de azzal védekezett, hogy heves vita közben önvédelemből követte el tettetét. Kiderült azonban, hogy Incénét felesé-gé segítségével ki is rabolta. A törvény-szék szándékos emberölésért és lopásért Pap Antalt 10 vi fegyházra, feleségét lopásért 6 hónapi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Az Actio Catholika 60. sz. filmkritikája

„A SZERELEM ORVOSA”. A bűn és a romlottság nyomozó légköré-ben játszódik ennek a francia film-nek a meséje, amely annak ellenére, hogy megoldásában kiengesztelő, számos jelenete, de milliója miatt is erkölcsileg kifogásolható.

„RÉGI NYAR”. Operettből készült film felesleges ruhátlansággal. A da-rab meséje egyébként erkölcsileg kifogástalan.

„SZERELMI VIHAR”. A Keméltás hölgy motívumának új feldolgozása, minden komoly erkölcsi tartalom nélkül.

Boulogneban pokolgép robbant. Pá-rizsból jelenti: Boulogne városában egy bóröndberejtett pokolgép robbaná-sa következtében négy ember megse-besült. Párizsban a Mont Martren lö-völdözésre került sor, amikor francia rendőrök és német biztonsági rendőrök a nyílt utcán le akarták tartóztatni Ourellier hírhedt kommunisztát. Ourellier lövöldözni kezdett a rendőrökre, akik viszonyozták a tüzelést és súlyosan megsebesítették Ourelliert, akit hal-dokli állapotban szállítottak kór-házba.

MÓDOSÍTOTTÁK A VADÁSZATI TILALOMRÓL SZÓLÓ RENDELETET. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter módosította a vadászati tilalmi időről szóló rende-letet. A módosított rendelet értelmé-ben szarvastehétre és eszarvasborjúra február 16-tól szeptember 1-ig, mezei nyúlra január 16-tól október 16-ig, fá-cántyúkra január 1-től december 1-ig tilos a vadászat.

Zakar András
Tihamér püspök élete
 ahogyan kortársai látták
 Ara ítzve 4, köve 5 Pengő.
 Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
 Kapható könyvosztályunknál.

Belgrádban letörök a zúgóforgalmat. A Transkontinent Press belgrádi jelen-tése szerint az árak ellenőrzésére hiva-tott szerb hatóságok megállapították a zugkereskedelem tulkapasait. Ennek letörését és a normális viszonyok hely-reállítását csak külön gazdasági rend-őrség létesítésével lehet elérni. Ennek megfelelően a rendőrség kebelén belül önálló gazdasági alosztályt létesítettek.

Temetés. Weigl Vilmos 52 éves ko-rában meghalt. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Haller-ká-polnából. (Erdélyi „Concordia”).

Augusztus 1-én nyitják meg a Bihar-megyei és Nagyvárad Nemzeti Kaszi-nót. Nagyvárad. Saját tud. Mint érte-sülünk a nemrég megalakult Bihar-megyei és Nagyvárad Nemzeti Kaszi-nó; augusztus elsején nyitják meg a Szaniszló-utcai Bölöni-palotában. Egy-előre a kerthelyiséget foglalják el, míg az avatásra szeptember 1-én kerül sor.

Ráczlajla a keresztény ipari

Oszinte mozikritika

Hamis eskü

— Belvárosi Mozgó —

Nem mindennapi filmet pergetnek — sajnos ma utoljára — a Belvárosi moziban. „Hamis eskü” a címe a mélyen emberi, tragédiás hangulatával is főszegek békeségét hirdető drámai filmváltozatnak. Egyszerű tiroli emberek élnék, vétkeznek, bűnhődnek, pusztulnak el és találják meg békés boldogságukat. Az egész történet maga egy darab élet. Szürke, egyszerű, nyílt szívű és gonosz, irigy és jóakaratu. Könnyeken át a szív derüje mosolyog. Nem tudunk, ha azt mondjuk, hogy valóban az életnek egy eposza ez a film. Ha közvetlenül nem is, de lényegében magunkra és másokra ismerünk ebben a filmben. Pillanatig sem érezzük, hogy színészek játszanak — csak embereket látunk élni, minden alakítói sallang és bohóckodás nélkül. A keret is hamisítatlan valóság: Tirol verőfényes és ködös fellegekkel simogatott hegyvidéke, muzsikáló fenyvesei s mennydörgéssel zuhogó főszegeken szép vízcsései.

A német filmgyártás remeke előtt teljes elismeréssel vesszük le kalapunkat, csodáljuk a színészek felejtetelen alakítását és bámuljuk technikai megoldásait.

A nagyváradi publikum figyelmét pedig azzal hívjuk fel az élményszámba menő darabra, hogy ezt valóban mindenkinek látnia kell!

(felvidéki)

Juliusban 1941-es termései gabonát lehet öröltetni

Nagyvárad thj. város polgármestere 5519—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének, hogy a Közellátásügyi Miniszter Ur megengedte az 1941. évi termésből származó kenyérgabonának július hónapban való vámörlesztését. A kenyérgabona vámörlesztését abban az esetben kérheti a termelő a községi elöljáróságától, ha megfelelő mennyiség a kérelmező birtokában van. A vámörlesztés csak a júliusi fejadagokra engedélyezhető. A községi elöljáróság a vámörlesztett kenyérgabona mennyiségét a termelő gabonalapjára feljegyzi.

Nagyvárad, 1942. július 14-én.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Nyvház és Élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Meg kell őrizni a zárolt fakészleteket

Nagyvárad thj. város polgármestere 5450—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Miniszterium 3920/1942. M. E. számú rendelete értelmében a zár alá vett faanyag készletek igénybevitelére vonatkozólag az alábbiakat hozom az érdekelt tudomására:

A zár alá vett faanyagok igénybevitelére vonatkozólag a bejelentési kötelezettség alá eső zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők a birtokában levő szerfakészletet köteles abban az eredeti állapotban megőrizni, amelyben a jelen rendelet hatálybalépése, illtőleg a készlet megszerzése idején volt, s a készlet raktározása, felhasználása, feldolgozása és forgalombahozatala tekintetében csak az iparügyi miniszternek, a föld-

mivelésügyi miniszterrel egyetértve adott engedélye, vagy a Miniszterium által kijelölt szerv engedélye alapján rendelkezhetik.

A fakereskedő a közszükséglet biztosítása céljából zár alá vett szerfa készletéből hatóságilag megszabott áron átengedni köteles azt a mennyiséget, amely a saját házuk, vagy gazdaságuk szükségletére megállapított mértéket meghaladja.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a jelen rendelkezések valamelyikét megszegi, vagy kijátssza.

Nagyvárad, 1942. július 11.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák értéke, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

Állástfoglaltak a kéményseprők a „papiroskollégák” ellen

Hogyan töltik el „gyakorlati” éveiket a papiroskéményseprők?

A kéményseprőiparban általánosan tapasztalt körülmény, hogy az üresedésben lévő, vagy ujonnan létesített kéményseprő munkakerületeket olyanok is megpályázzák, akiknek a kéményseprőiparban tényleges gyakorlati idejük vagy egyáltalán nincs, vagy nagyon kevés. Az ilyen pályázók úgy igyekeznek gyakorlati időt kimutatni, hogy bejelentik magukat egyik-másik munkakerületben, de a valóságban nem dolgoznak, hanem csak a könyvükben szerepel foglal-

koztatottságuk. Az ilyen kéményseprőket papiros kéményseprőknek nevezik. A kéményseprők most tartott közgyűlésközi indítványt terjesztettek elő és annak alapján fejterjesztéssel fordultak az iparügyi miniszterhez, kérve, hogy a jövőben ezeket a papiroskéményseprőket mellőzzék az állások betöltésénél és a tényleges le nem dolgozott szolgálati időt töröljék munkakönyvükből. (Magyar Tudósító.)

Férfiruhákat használtat, legjobban árón vehet, eladhat **MOLNÁR** használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

155 munkanélkülit helyezt el az elmúlt héten a Munkaközvetítő Hivatal

A nagyváradi Munkaközvetítő Hivatal július hó 15-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 155 egyént.

Jelenleg alkalmazást kaphatnak:

1 asztalos, 9 kovács, 1 vasesztergályos, 5 szolgáló-kifutó, 9 állandó háztartási alkalmazott, 1 gyermeknevelőnő, 1 kerékgyártó, 1 szücs, 19 gyárimunkás, 1 szabó, 5 napszámos, 1 cipész, 1 borbély, 3 bejáró-takarító, 2 géplakatos, 6 kőműves, 2 betoncsőszelő, 6 kocsis.

Foglalkozást keresnek:

76 ipari szakmunkás, 34 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 15 mindenes szolgáló, 5 üzleti alkalmazott, 7 magántisztviselő (nő), 29 állandó háztartási alkalmazott, 14 bejáró-takarító, 6 szakácsnő, 2 kertész, 1 mosó-vasalónő, 1 gyermeknevelőnő.

Elhelyezést kereső tanoncok:

1 motorszerező, 1 nyomdász, 1 műszerész.

Betöltendő tanonchelyek:

2 borbély, 2 szabó, 1 nyomdász, 1 cipész, 1 szobafestő, 1 asztalos, 1 szücs, 2 lakatos, 1 fényképész, 2 bőrdőzs-szjgyártó, 1 kőfaragó, 1 puskaműves.

Foglalkozást kereső ipari szakmunkások foglalkozások szerint a következőképpen oszlanak meg: ács 1, asztalos 14, bádógos 3, bogár 3, borbély 2, butorfenyező 2, cipész 3, cipőfelsőrészkesztő 5, cukrász 1, kereskedősegéd 5, lakatos 5, molnár 2, műszerész 3, sütő 2, férfiszabó 4, nőiszabó 1, szjgyártó 2, szobafestő 3, takács 2, szücs 1, timár 1, vasesztergályos 2, villany szerelő 1, vulkanizáló 1.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

Hirdessen a Magyar Lapokban

„Olajosmagvakat és gyűnöicsmagvakat

vásárol és felvilágosítást ad a Vegyi-és Elelmiszeripari r. t. Nagyvárad. Anyos Pál-u. 2—6.”

APRÓHIRDETESEK

Lakás

Háromszobás öröklakás kiadó. Cím a kiadóban. 798

Szoba.konyhás lakása átalakítható helyiség kiadó. Tisza Kálmán-ter 19. 710

Adás-vétel

Figyelem! Kötő helyen gyönyörűen berendezett női konfekció üzlet áruval műhellyel, családi okok miatt eladó. Érdeklődők „18.000” jellegre a kiadóba írjanak. 716

Eladó a várostól 10 percre (6) darab hatalmas nyárfa. Bővebbet: Szilágyi Dezső-utca 30. 707

Underwood írógép olcsón eladó. Ri. manóczy-utca 4, emelet, ajtó 7. 708

Gombáthuzóprés, hozzávaló fermákkal olcsón eladó. Cím a kiadóban. 711

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

Eladó magánház Peterdi.u. 8, villamos megállóhoz közel az Árpád vezér-ut mellékutcájában. 714

Különféle

Társul fogadnék 10 hold földdel, ke. resztényt, havi 400—600 P-és haszonra. Cím a kiadóban. 713

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21—96. 664

Dréher sörgyár váradszőlősi gyártelepéről szénalag hétköznapon 8—15 óra között ingyen átvehető. 715

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Állást keres

Fiatal fűszeresség azonnalra állást keres. Franklin Benjámin-u. 78. Szilágyi István. 712

40 éves kisigényű iparosacszony, a háztartás minden ágában jártas, házvezetést vállalna, fizetést nem igényel, inkább otthonra vágyik. Paulik Jánosné, Gyimesi-u. 14. 706

Állást nyer

EGY segédmunkás felvétetik klégitésre. Szent László-nyomda Rt., Szilágyi Dezső-utca 5.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő-és felelősszerkesztő: Feltétele kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.